ခါးသွေးကျောက်ကျးရွာ

အောင်ချမ်းသာအုပ်စု

ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်

ကျးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း

(၂၀၁၇ - ၂၀၂၁)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ခါးသွေးကျောက်ကျးရွာ၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊
ကျးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ လ

မာတိကာ

၁။တည်နေရာနှင့်ပထဝီအနေအထား

၂။ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ကျေးရွာရှိကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ

(ခ) စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

(ဂ) အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

(ဃ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

(င) ပညာရေး

(စ) ကျန်းမာရေး

(ဆ) ဘေးအန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

(ဇ) ကျား–မရေးရာ

၄။ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

၁။တည်နေရာနှင့်ပထဝီအနေအထား

ခါးသွေးကျောက်ကျေးရွာသည် အောင်ချမ်းသာအုပ်စု၊ မန္တလေးတိုင်း၊ပြင်ဦးလွင်ခရိုင်၊ ပြင်ဦးလွင်မြို့၏ အနောက်တောင်ဘက် လားရှိုးလမ်း၏ အနောက်ဘက်တွင်တည်ရှိပြီး မြောက်ဘက်တွင် အင်းသာကျေးရွာ၊အရှေ့ဘက်တွင် ကျင်ဂနိုင်ကျေးရွာတို့နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။ သမပိုင်းဒုံတွင်ပါဝင်ပြီး တောင်ပေါ်ဒေသတွင်တည်ရှိ ပါသည်။

၂။ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

နှစ်စဉ်မိုးရေချိန် (၆) လက်မခန့်ရရှိသည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များမှာသရက်၊မန်ကျီးပင်၊ပိန္နဲပင်နှင့် ထိကရုန်းစသောအပင်များပေါက်ရောက်သည်။သီးနှံစိုက်ပျိုးနိုင်သောလယ်မြေ (၈)ဧကာ နှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေများပေါ်တွင် ပန်းကိုသာစိုက်ပျိုးကြပြီး စိုက်ပျိုးနိုင်သောဧကာ (၁၈)ဧကာ၊ နှစ်ရှည်သီးနှံပင် (သရက်၊ပိန္နဲ) စိုက်ပျိုးကြသည်။နှစ်စဉ်ကျေးရွာမှ တစ်ဧကလျှင် ပန်းအစီးရေ(၅၀၀)စီး ခန့်ထွက်ရှိသည်။ စိမ့်စမ်းရေ၊ ရတနာပုံ ပိုက်လိုင်းရေနှင့် မြေအောက်ရေတွင်းများမှရေကို စက်ဖြင့်စုပ်တင်ပြီး စိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေနှင့်ရတနာပုံပိုက်လိုင်းရေမှ ရေရရှိနိုင်သောကြောင့် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။

၃။ကျေးရွာရှိကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ

ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ အများနှင့်ဆိုင်သောသာရေးနာရေးလုပ်ငန်းကိစ္စများတွင် ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်ကြပါသည်။အမျိုးသမီး/သားလူငယ်အဖွဲ့၊ ဘုန်းကြီးကျောင်းဝေယျာဝိစ္စအဖွဲ့၊ သာရေးနာရေးအဖွဲ့၊ ပရဟိတအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့တို့ဖြစ်သည်။ မိခင်နှင့်ကလေး စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့သည် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအသင့်အတင့်ကြောင်းတွေ့ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာရေးနာရေးလူမှုရေးကိစ္စကြီးငယ်ပေါ်ပေါက်လျှင် ရွာသားများစည်းလုံးညီညွတ်စွာ ဝိုင်းဝန်းဆောင်ရွက်သော အလေ့အကျင့်ကောင်းများရှိပါသည်။ ပြင်ပမှအသေးစားချေးငွေအဖွဲ့များနှင့် အစိုးရမဟုတ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားသော ကျေးရွာအဖွဲ့အချို့ရှိသော်လည်းသက်ဆိုင်ရာ စီမံချက်လုပ်ငန်းအကောင်အထည်ဖော်ရုံ သဘောမျှသာဖွဲ့စည်းထားသည့်ပုံစံဖြစ်ပါသည်။ ခြံငုံ၍သုံးသပ်ရလျှင် သာရေးနာရေးကိစ္စများဆောင်ရွက်ရန် မိရိုးဖလာဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့အစည်းများက အားကောင်းကြပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကို စီမံကိန်းချ၍ ရေရှည်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်အဖွဲ့အစည်းစနစ်မရှိပါ။

(ခ)စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်းမှာ တောင်ယာစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ မိုးရာသီတွင် နှစ်စဉ် မိုးစပါးစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကစိုက်ပျိုးသီးနှံမှာ ပန်းကိုသာအဓိကထားစိုက်ပျိုးခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်သော လယ်မြေ(၈)ဧကာ၊ ဥယျာဉ်ခြံနှင့် တောင်ယာ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေ(၁၈)ဧကာရှိပြီး နှစ်စဉ်ကျေးရွာမှ ပန်းအစီးရေ(၇၅၀၀)ခန့်ထွက်ရှိသည်။ စိမ့်စမ်းရေနှင့် ရတနာပုံ ရေပိုက်လိုင်းတို့မှ ရေတို့ဖြင့်သီးနှံများစိုက်ပျိုးကြသည်။ ပန်းအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကပျမ်းမျှ အစီးရေ (၅၀၀) ခန့်ထွက်ရှိပါသည်။

ပန်းနှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက်စသည်တို့အတွက် ဈေးကောင်းမရသောကြောင့် လယ်သမားများအကျိုးအမြတ်ရရှိမှုနည်းပါသည်။ ဈေးကွက်မတည်မငြိမ်မှုများလည်း ရှိပါသည်။ မိရိုးဖလာစိုက်ပျိုးလာသော

ဖော်ပြပါသီးနှံများကိုသာ စိုက်ပျိုးနိုင်ကြပြီး အခြားဈေးကွက်ဝင်သီးနှံရွေးချယ်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းမရှိပါ။ စိမ့်စမ်းရေနှင့်မြေအောက်ရေရရှိခြင်းသည် သီးထပ်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းတစ်ခု ဖြစ်သည်။ သို့သော်သီးနှံထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်အချိတ်အဆက်နှင့် ရောင်းချရေးစနစ်များ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်ကျေးရွာလူထုကစွမ်းဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိပါ။

အခြားသားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍအနေဖြင့် ကျေးရွာမှအိမ်ထောင်စုများသည် တစ်နိုင်တစ်ပိုင် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်မှု အလွန်နည်းသည်။

(ဂ)အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသားများအားလုံးသည် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေသုံးစွဲနိုင်ရန် စိမ့်စမ်းရေကိုအသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စု၇၇.၅%ခန့်သည်လည်း စိမ့်စမ်းရေနှင့် ရတနာပုံပိုက်လိုင်းရေများ သုံးစွဲနိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာမူလတန်းကျောင်းရှိပါသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှုသင်တန်းများ လက်လှမ်းမမီသောကြောင့် လူငယ်များမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာနိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး ၄င်းအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များမရှိပါ။

ကျေးရွာတွင်ကျေးလက်ဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုအတွက်ပြင်စာတိုက်နယ်ဆေးရုံမှ ရရှိပါသည်။

ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီးရရှိသောကြောင့် အသေးစား၊အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် အလားအလာကောင်းများရှိပါသည်။ ချေးငွေအစီအစဉ်များ၊ ဈေးကွက်နှင့် နည်းပညာချိတ်ဆက်မှုများ ရရှိလာမည် ဆိုပါက ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် အလားအလာကောင်းများရှိပါသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု

ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် တောင်သူလယ်သမားများနှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သောချေးငွေကို သမဝါယမဦးစီးဌာနမှ အိမ်ထောင်တစ်ဦးလျှင် (၁၅၀၀၀၀/) ကျပ်နှုန်းဖြင့် အတိုးနှုန်း(၂)ကျပ်ဖြစ်ပါသည်။

(င)ပညာရေး

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အသင့်အတင့်သာရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ရွာသားအများစုသည် အခြေခံအရေး၊ အဖတ်၊ အတွက်တို့ကို တတ်မြောက်ကြပြီး တက္ကသိုလ်ပညာရပ် များဖြင့် ဘွဲ့ရသူများလည်းရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံမူလတန်းကျောင်းရှိပြီး အင်းသာအလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အထက်တန်းပညာကို အောင်ချမ်းသာအထက်တန်းကျောင်းသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားရသည်။ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကျွမ်းကျင်မှု သင်တန်းများလက်လှမ်းမမီသောကြောင့် လူငယ်များမှာ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာ နိမ့်ကျဆဲဖြစ်ပြီး ၄င်းအတွက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များမရှိပါ။

(စ)ကျန်းမာရေး

ကျေးရွာသူ/သားများသည် အများအားဖြင့် ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်ကြပြီး ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှုမရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ နှစ်စဉ်မိုးရာသီတွင် ကလေးသူငယ်များ သွေးလွန်တုပ်ကွေးဖြစ်ပွားတတ်သည်။ သွေးတိုး၊ ဆီးချိုရောဂါနှင့် လူငယ်၊ လူကြီးများတွင် မိုးရာသီတုပ်ကွေးရောဂါ ကူးစက်ခံရလေ့ရှိသည်။ စပါး၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးထွက်ရှိခြင်း၊ အလုပ်အကိုင် အထိုက်

အလျောက်အဆင်ပြေခြင်း၊ မိသားစုများဝမ်းစာအတွက် နေ့စဉ်ဝင်ငွေအသင့်ရှိသောကြောင့် ကျေးရွာအိမ်ထောင်စုဝင်များ၊ ကလေးသူငယ်များအပါအဝင် ယေဘုယျအားဖြင့် အာဟာရဓာတ်ချို့တဲ့မှု မရှိကြပါ။ အမျိုးသမီးများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ကျေးရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော အောင်ချမ်းသာကျေးရွာမှရရှိကြသည်။ ကလေးသူငယ်များအတွက် ကျန်းမာရေး ကာကွယ်ဆေးတိုက်ကျွေးသော အစီအစဉ်များကို ကျန်းမာရေးဌာနမှ နှစ်စဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

(ဆ)ဘေးန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

ကျေးရွာမှ တောင်ယာမြေများသည် နှစ်စဉ်ပန်းကိုသာ အဓိကထားစိုက်ပျိုးကြပြီး ဓါတုဗေဒကွန်ပေါင်းမြေဩဇာများ အသုံးပြုခြင်း၊ သဘာဝသစ်ဆွေးမြေဩဇာများ နှစ်စဉ်မထည့်သွင်းနိုင်ခြင်းတို့ကြောင့် မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းခြင်းနှင့် ပိုးသတ်ဆေးများ အသုံးပြုရသောကြောင့် သဘာဝပါတ်ဝန်းကျင်ကိုထိခိုက်မှုရှိပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေးများအသုံးပြုရာတွင် ဓါတ်ကြွင်းအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက်၊ ဘေးကင်းလုံခြုံမှုရှိရန် လမ်းညွှန်ချက်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းတွင် အားနည်းသေးကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ရာသီဥတုမမှန်သောကြောင့် သီးနှံစိုက်ပျိုးရန် ဥယာဉ်ခြံမြေများတွင် အခက်အခဲ အနည်းငယ်ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(ဇ)ကျား–မရေးရာ

ကျားမဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးအနေဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် အမျိုးသားများကဦးဆောင်လေ့ရှိသည်။ အမျိုးသမီးများသည် အိမ်တွင်းမှုလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ထမင်းချက်၊ ရေခပ်၊ ကလေးထိန်းခြင်းစသော ကိစ္စများဆောင်ရွက်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုးသမီးများသည် ပေါင်းနှုတ်ခြင်း၊ ကောက်စိုက်ခြင်း၊ အမျိုးသားများသည် လယ်ထွန်ခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဘာသာရေးအထိမ်းအမှတ် ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုပွဲတော်များတွင် (ရှင်ပြုအလှူပွဲများကျင်းပခြင်း) အမျိုး သမီးများသည် အမျိုးသားနှင့် အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြသည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်တွင် အမျိုး သားများသည် အမျိုးသမီးများထက်လုပ်အားခပိုမိုရရှိကြသည်။ ဒေသတွင်းအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှု ကိစ္စရပ်များတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍနည်းပါးနေသေးကြောင်းတွေ့ရသည်။ မူလတန်းကျောင်း ပညာရေးမှ တက္ကသိုလ်ပညာရေးထိ ကျားမတန်းတူအခွင့်အရေးရှိပါသည်။

၄။ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	ကဏ္ဍ	ဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း	ဦးစားပေးအဆင့်
၁	အခြေခံအဆောက်အဦ	(၁)ရွာအဝင်လမ်းပြုပြင်ခြင်း (၂)ရွာချင်းဆက်ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း (၃)ချဉ်းကပ်လမ်းကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း (၄)ရေနူတ်မြောင်းဖော်ခြင်း	၁
၂	အခြေခံအဆောက်အဦ	(၁)ကျေးရွာသောက်သုံးရေရရှိရေး (၂)ရေငုတ်၊ရေထွက်များတူးဖော်ရေး (၃)အဝီစီတွင်းတူးဖော်ပေးခြင်း	၂
၃	ကျန်းမာရေး	(၁) ကျေးရွာဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း (၂) ဆေးစိမ်ခြင်ထောင်ပံ့ပိုးပေးခြင်း	၃
၄	ပညာရေး	(၁) ကျေးရွာစာသင်ကျောင်းဆောင်သစ်ဆောက်လုပ်ပေးခြင်း	၄
၅	လူငယ်နှင့်အားကစား	(၁) လူငယ်အားကစားကွင်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း (၂) ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ခြင်း	၅